

Åmåls kommun

Handlingsplan för energieffektivisering

Bilaga 2 till kommunens ”strategi för
energieffektivisering”

Strategi för Energieffektivisering (Huvuddokument)
Nulägesanalys (Bilaga1)
Handlingsplan (Bilaga2)
Indikatorer (Bilaga3)

1. Syftet med handlingsplanen

Handlingsplanen beskriver de planerade och pågående åtgärderna för energieffektivisering i Åmåls kommunala organisation. Den baseras dels på de förslag till åtgärder som kommit fram genom nulägesanalysen, men också utifrån förslag och idéer som kommit fram under arbetets gång. Handlingsplanen ska ses som ett levande dokument som uppdateras kontinuerligt. Handlingsplanen är ett verktyg för att uppnå kommunens mål för energieffektivisering till och med år 2014 och år 2020.

2. Åtgärder

Alla kommuner som får stöd från Energimyndigheten åtar sig att fastställa en strategi för energieffektivisering, arbeta aktivt med strategin och genomföra åtgärder. I handlingsplanen ska tidsatta prioriterade åtgärder anges som syftar till att nå uppsatta mål. Varje kommun kan i princip själva fritt välja åtgärder, kravet¹ är dock att minst två av följande sex åtgärder inkluderas:

1. "Utnyttja finansieringsinstrument för energibesparingar, däribland avtal om energiprestanda, där mätbara och förutbestämda energibesparingar ställs som krav"
2. "köpa in utrustning på grundval av förteckningar som Statens energimyndighet tillhandahåller och som innehåller energieffektiva produktspecifikationer för olika kategorier av utrustning,"
3. "köpa in utrustning med effektiv energianvändning i alla lägen, även i viloläge"
4. "byta ut eller modifiera befintlig utrustning med den utrustning som avses i 2 och 3"
5. "utnyttja energibesiktningar och genomföra rekommendationerna i dessa"
6. "köpa in eller hyra energieffektiva byggnader eller delar av dessa, eller vidta åtgärder för att göra byggnader som myndigheten redan äger eller hyr mer energieffektiva".

De åtgärder som Åmåls kommun redovisar i denna handlingsplan bedöms uppfylla de krav som ställs i Förordning (SFS 2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter. Åmåls kommun avser inledningsvis arbeta i enlighet med punkterna 1 och 6.

¹ Kravet återfinns i Förordning (SFS 2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter.

2.1. Övergripande åtgärder

2.1.1. Förmedling av energieffektiviseringsstrategi inom den kommunala organisationen

Beskrivning av åtgärden: Strategin för energieffektivisering ska regelbundet kommuniceras med ledningen inom den kommunala organisationen och dess anställda. Verktyg för kommunikationen till organisationens anställda är främst via arbetsplatsträffar, intranet, hemsida och nyhetsbrev.

Ansvar: Projektledare.

Resurs: Projektledare, miljöstrateg, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), energirådgivare.

Stödresurs: Kommunikatör, webbansvarig.

Kostnad: Arbetstid, inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.1.2. Utarbetande av riktlinjer för energieffektivisering inom den kommunala organisationen

Beskrivning av åtgärden: Uppföljningssystem tas fram för att på ett systematiskt och enhetligt sätt följa upp och utvärdera energianvändningen inom den kommunala organisationen. Riktlinjer för energieffektivisering och effektiv energianvändning av byggnader, lokaler, fordon och utrustning inom den kommunala organisationen utarbetas. Åtgärden förutsätter samverkan mellan ledningsfunktioner, ansvariga för byggnader, lokaler och utrustning samt anställd personal (brukare).

Ansvar: Kommunstyrelsen, ÅKAB, Teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle.

Resurs: Projektledare, miljöstrateg, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), energirådgivare, fastighetsansvarig/-förvaltare (ÅKAB, kommunens fastighetsansvarige, fastighetsansvariga inom Teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle).

Stödresurs: IT-enheten, kommunikatör, fordonsansvarig, eventuell extern resurs.

Kostnad: Arbetstid, inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.2. Byggnader

2.2.1 Energieffektiv brukarsamverkan

Beskrivning av åtgärden: Genomförande av energieffektiviseringsåtgärder och energieffektiv användning av lokaler och utrustning genom samverkan mellan fastighetsägare/-förvaltare och brukare av fastigheter. Det finns flera exempel på att samverkan mellan fastighetsägare/-förvaltare och brukare kan ge betydande energibesparingar. Åtgärden syftar också till att skapa incitament för att spara energi hos både fastighetsägare/-förvaltare och brukare. Åtgärden förutsätter samverkan mellan ledningsfunktioner, ansvariga för byggnader, lokaler och utrustning samt anställd personal (brukare).

Ansvar: Fastighetsansvarig/-förvaltare (ÅKAB, kommunens fastighetsansvarige, fastighetsansvariga inom Teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle), förvaltningschefer.

Resurs: Fastighetsskötare, representanter brukare, extern resurs (utbildning).

Stödresurs: Projektledare, miljöstrateg, energirådgivare, energitekniker, IT-enheten, kommunikatör.

Kostnad: Arbetstid, inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.2.2. Utarbetande av riktlinjer för energieffektivisering vid nybyggnation och större ombyggnationer

Beskrivning av åtgärden: Riktlinjer för energieffektivisering vid nybyggnation och större ombyggnationer utarbetas. Riktlinjer avseende energieffektivisering inför detaljplanering och exploateringsavtal utarbetas. Att beakta energieffektiviseringsåtgärder vid nybyggnationer och större ombyggnationer är ett av de mest resurseffektiva sätten att spara energi och på lång sikt kostnader.

Ansvar: Kommunstyrelsen, ÅKAB, Teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle.

Resurs: Fastighetsansvarig/-förvaltare (ÅKAB, kommunens fastighetsansvarige, fastighetsansvariga inom teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle), projektledare, miljöstrateg, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), PIN-enheten, energirådgivare, eventuell extern resurs.

Kostnad: Framtagande av riktlinjer; arbetstid, inom ramen för energieffektiviseringsstödet. Energieffektiviseringsåtgärder; ej möjligt att kvantifiera i nuläget, bedömning vid varje enskilt fall.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.2.3. Energieffektivisering inom ÅKAB:s byggnadsbestånd

Beskrivning av åtgärden: Genomförande av energieffektiviseringsåtgärder inom ÅKAB:s byggnadsbestånd i enlighet med upprättat EPC (Energy Performance Contracting).

Ansvar: ÅKAB.

Resurs: ÅKAB samt EPC-partner.

Kostnad: Ej kvantifierad

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.2.4. Energieffektivisering inom särskilt utvalda byggnader

Beskrivning av åtgärden: Utredning av möjliga energieffektiviseringsåtgärder genomförs inom särskilt utvalda byggnader inom den kommunala organisationen. Preliminärt aktuella byggnader är; simhall, ishall, VA-verk, AVR-verk, stadshotellet. Andra byggnader kan komma att bli aktuella. Byggnaderna ovan hör till de mest energikrävande inom den kommunala organisationen. Åtgärder inom dessa byggnader bedöms ha förutsättningar att medföra betydande energibesparingar och kostnadsbesparingar.

Ansvar: Kommunstyrelsen, teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle, (ÅKAB vid eventuell förvaltningsansvar för någon av aktuella byggnader).

Resurs: Fastighetsansvariga/-förvaltare, projektledare, miljöstrateg, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), energirådgivare, extern resurs.

Stödresurs: Upphandlare/inköpare.

Kostnad: Arbetstid, utredningskostnader; inom ramen för energieffektiviseringsstödet. Energieffektiviseringsåtgärder; ej möjligt att kvantifiera i nuläget, bedömning vid varje enskilt fall.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.2.5. Energieffektiva idrottsanläggningar

Beskrivning av åtgärden: Utredda möjligheter till energieffektiviseringsåtgärder inom idrottsanläggningar i samverkan mellan kommunen och idrottsföreningar. Nationella undersökningar har visat att många idrottsanläggningar har onödigt stor energiförbrukning. Åtgärder inom dessa typer av anläggningar bedöms ha förutsättningar att medföra betydande energibesparingar och kostnadsbesparingar.

Ansvar: Teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle, berörda idrottsföreningar.

Resurs: Fastighetsansvariga/-förvaltare, idrottsföreningar, idrottskontoret, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), energirådgivare, extern resurs.

Stödresurs: Upphandlare/inköpare, miljöstrateg.

Kostnad: Arbetstid, utredningskostnader; inom ramen för energieffektiviseringsstödet. Energieffektiviseringsåtgärder; ej möjligt att kvantifiera i nuläget, bedömning vid varje enskilt fall.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014, pågår.

2.3. Transporter

2.3.1. Utvärdering av kommunens resepolicy och fordonsanvändning.

Beskrivning av åtgärden: Åtgärden syftar till att följa upp och utvärdera den rese- och transportpolicy som antagits av Åmåls kommunfullmäktige. Utvärdering avses också göras avseende hur energieffektiv kommunens fordonsanvändning är. Utvärderingen ska innehålla förslag till förbättringar av kommunens resepolicy och fordonsanvändning.

Ansvar: Kommunstyrelsen.

Resurs: Projektledare, miljöstrateg.

Stödresurs: Fordonsansvariga, Kustom, ekonomienheten, eventuell extern resurs.

Kostnad: Arbetstid, inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Tidplan: 2011-2012.

2.3.2. Utbildning i sparsam körning

Beskrivning av åtgärden: Erbjud utbildning i så kallad sparsam körning (ECO-driving) till den personal som kör mest i tjänsten. Så kallad sparsam körning har visat sig kunna ge bränsleminskningar motsvarande ca 10-15 %. Det utlärdas beteendet ger också motsvarande effekt vid förarens privata fordonsanvändning.

Ansvar: Projektledare, miljöstrateg.

Resurs: Miljöstrateg, Kustom, extern resurs (utbildning).

Kostnad: Ca 2000 kr/anställd. Totalsumman beror på antal personer som utbildas per år. Finansieras inom ramen för energieffektiviseringsstödet. Arbetstid.
Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.4. Teknisk försörjning, upphandling, utomhusbelysning och övrigt

2.4.1. Utbildning i energioptimering av VA-verksamheten

Beskrivning av åtgärden: Erbjudas utbildning till personal inom VA-verksamheten avseende energieffektivisering av pumpar och drift av VA-verksamhet.

Ansvar: Projektledare, projektsamordnare (Dalsland + Säffle).

Resurs: Projektsamordnaren (Dalsland + Säffle), extern resurs (utbildning).

Kostnad: Arbetstid, utbildningskostnader inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Tidplan: 2011-2012 (eventuellt längre).

2.4.2. Utbildning i investeringskalkylering

Beskrivning av åtgärden: Erbjudas utbildning till berörd kommunal personal i grundläggande investeringskalkylering och LCC-kalkylering (livscykelkostnads-kalkylering).

Ansvar: Projektledare, projektsamordnare (Dalsland + Säffle).

Resurs: Projektsamordnaren (Dalsland + Säffle), extern resurs (utbildning).

Kostnad: Arbetstid, utbildningskostnader inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Tidplan: 2011-2012, pågår.

2.4.3. Energieffektiv utomhusbelysning

Beskrivning av åtgärden: Utredda möjligheten att energieffektivisera kommunens utomhusbelysning. Utbyte av äldre utomhusbelysning har visat sig kunna ge energibesparingar på minst 30 % och ofta betydligt mer om styrning optimeras, behovsanalyser genomförs m.m. Inom Åmåls kommun finns mer än 3500 ljuskällor i form av utomhusbelysning. Drygt hälften av dessa utgörs av kvicksilverhaltiga ljuskällor. Till följd av EU-direktiv kommer det att från 2015 vara förbjudet att sälja den här typen av kvicksilverlampor inom EU. Detta gör behovet av åtgärden ännu mer angelägen.

Ansvar: Teknik- och fritidsförvaltningen i Säffle.

Resurs: Teknisk personal inom teknik- och fritidsförvaltningen, projektledare, miljöstrateg, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), extern resurs.

Stödresurs: Energirådgivare, upphandlare/inköpare.

Kostnad: Arbetstid, utredningskostnader; inom ramen för energieffektiviseringsstödet.

Energieffektiviseringsåtgärder; ej möjligt att kvantifiera i nuläget, bedömning får göras efter utredning.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.

2.4.4. Energieffektiv upphandling

Beskrivning av åtgärden: Utarbeta riktlinjer för energieffektiv upphandling inom den kommunala organisationen i enlighet med Miljöstyrningsrådets kriterier (minst utifrån den avancerade nivån). Genomföra upphandlingar utifrån utarbetade riktlinjer. Att energieffektivisera genom att ställa energikrav vid upphandling är ett av de mest kostnadseffektiva sätten att vidta energieffektiviseringsåtgärder. Den offentliga sektorn är en stor aktör som har en viktig roll för att styra utvecklingen mot mer energieffektiva produkter.

Ansvar: Kommunstyrelsen.

Resurs: Upphandlare/inköpare, projektledare, miljöstrateg, projektsamordnare (Dalsland + Säffle), eventuell extern resurs.

Stödresurs: Ekonomichef, kommunikatör.

Kostnad: Utarbetande av riktlinjer; arbetstid, eventuell extern resurs inom ramen för energieffektiviseringsstödet. Kostnadsbilden till följd av att upphandlingar sker enligt Miljöstyrningsrådets kriterier (avancerad nivå) är svår att bedöma och skiljer sig sannolikt åt beroende på vad som upphandlas. I upphandlingskriterierna används bl.a. så kallade LCC-verktyg (livscykelkostnadsanalyser). Miljöstyrningsrådets verktyg bedöms ge förutsättningar för att inköp i ett långsiktigt perspektiv blir både energi- och kostnadseffektiva.

Tidplan: Kontinuerligt 2011-2014.